לקמיה דרבא אמר להו רבא העלו ליתום

בשביל יתומה אמרי ליה רבגן לרבא והא

מר הוא דאמר יממקרקעי ולא ממטלטלי

בין למזוני בין לכתובה ובין לפרנסה אמר

להו אילו רצה שפחה לשמשו מי לא יהבינן

ליה כל שכן הכא דאיכא תרתי: תנו רבנן

באחד נכסים שיש להן אחריות ואחד נכסים

שאין להן אחריות מוציאין למזון אשה ולבנות

דברי רבי רבי שמעון בן אלעזר אומר נכסים

שיש להן אחריות מוציאין לבנות מן הבנים

ולבנות מו הבנות ולבנים מו הבנים ולבנים

מן הבנות בנכסים מרובין אבל לא לבנים מו

הבנות בנכסים מועמין נכסים שאין להן

אחריות מוציאין לבנים מן הבנים ולבנות מן

הבנות יולבנים מן הבנות אבל לא לבנות

מן הבנים אע"ג דקיימא לן יהלכה כרבי

מחבירו הכא הלכה כרבי שמעון בן אלעזר

דאמר רבא סבהלכתא ממקרקעי ולא ממטלטלי בין לכתובה בין למזוגי בין

מממלמלי בין לכתובה בין למזוני בין לפרנסה: **כותני'** לא כתב לה כתובה

בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה מפני

שהוא תנאי בית דין כתב לה שדה שוה

מנה תחת מאתים זוו דולא כתב לה כל

נכסים דאית לי אחראין לכתובתיך חייב

שהוא תנאי בית דין דלא כתב לה אם

תשתבאי אפרקינך ואותבינך לי לאינתו

פי"ג שם

הלכה ה ופי"ד שם

הלכה יח סמג שם טוש"ע שם סי סט סעיף א:

לם ו מיי פי"ד שם הלכה יח סמג שם טוש"ע

ום סימן עח סעיף ו:

מת שם מוש"בום

ופי״ב שם הל׳ ח סמג

שם ולאוין פח טוש״ע שם סי׳ סו סעיף ט:

תוספות רי"ד (המשך)

כתובתיך שעשה תחבולי שלא פיחת תנאי ב״ד אלא

אוקיר לה שדהו שוה מאה

. במאתים ולא כתב לה

לכתובתך שנמצא עכשיו

. שאינה יכולה לטרוף היום

שאינו שוה אלא ק׳ גם זה לא הועיל לו כלום שכל

ואע"ג דלא כתב לה מפני

שהוא חואי ר"ד שיכחור

בפ׳ האשה שמעון בן שטח תיקן שיכתוב כל אדם לאשתו כל נכסי

אחראין לכתובתך. וכיון שתקנות ב"ד הוא אע"פ שלא כתב לה ככתוב

דמי וה"ה נמי אם כתב

לה שדה שוה מאחים

בנ״ח ויוכל למוכרן ולא

. תחזור האשה עליהו לא

שמעון בן שטח אלא תנא

. . דמתני׳ אתא לאשמועינן

בשום ענין ואם השדה

שוה מאתים ולא פיחת

שא"י לפחות ממאתים

סי' עט סעיף א: בר י מיי' שם טוש"ע שם

ב ז ח מיי שם הלי

:סעיף ג בג כ מיי׳ פ״י ש

CK.

ל) גי' ערוך לגדוד כגדוד [וכן אימא במוס' צ"ב מב: ד"ה שבח [וברא"ש לקמן פ״ח סי׳ זו אבל בתום׳ ב״ח ד"ה שבח גרסו לגזוז כגזוז דמי וכו בתום' דהכאו. ל (לקמן סט:], ג) [לקמן סח:], ד) [לעיל כא. וש"נ], ה) [לקמן סט:], ו) [עי' מוס' יבמות לה. ד"ה כהנות], ז) [ער׳ תוס׳ לקמן נב: ד"ה אמר הרי גיטהו. ה) לקמן נד:, ע) ג"ו שם, י) [ב"ק לה. וש"נ], כ) ב"מ יב:, () [ב"ב חלמיז

גליון הש"ם

גמ' ולבנים מן הבנות. עיין לקמן דף לו ע״א מוס׳ ד״ה אלמנה שתפסה:

הגהות הב"ח (h) תום' ד"ה מני וכו' וכיון דאמר לה לית לך אלא מנה לא סמכה דעתה: (בא"ד וח״ת קאמר הכא מני : מיים

מוסף רש"י

מוציאין למזון אשה רלבנות. וכל שכן פרנסה, ולם מיבעים פרנסה אלם הפילו מזונות, דסלהם דעתך אמינא כיון דתנאי כתובה נינהו ניהוו ככתובה ולא ניגבו ממטלטלי, קא משמט לו ולקחו חחי) כמקוס יחיד (פסחים כד.). לא כתב לה כתובה. לא כותב יון כותבין במקום שאין כותבין כתובה, דכולהו אתנאי קא סמכי, אי נמי במקום שכותבין וגובה, לר"מ מיהו בעילת זנות באיסור היא כפנו: התקבלתי היא (לקמן נו.). התקבלתי ממך. אע"פ שלא נתקבלה מוחלת וכותבת בלשון שובר (לקמן נד:)

תוספות רי"ד א"ר הל' ממקרקעי ולא ממטלטלי בין למזונות בין לפרנסה. פי׳ פרנסה הוא נדוניתא. והאידנא תקינו רבנן בתראי דמיתזני מציאת האשה: מתני' כתב לה כתובה בתולה מפני שהוא תנאי ב״ד כחר לה שדה שוה מוה תחת מאתים זוז ולא כתב לה כל נכסין דאית לי אחראין לכתובתך חייב מפני שהוא תנאי ב״ד לא כתב לה אם תשתבאי אפרקינך ואותבינך לי לאנתו ובכהנת אהדרינך למדינתך חייב מפני שהוא . תנאי ב"ד: נשבית חייב וכתובתה תפדה א״ע אינו רשאי. פי׳ מפני אינו ושאי. פי כופני שתנאי ב״ד הוא להתחייב בפרקונה. ואפילו נתן לה . כתובה לאחר מכאן הואיל וכשנשבית היא תחתיו. לקתה חייב לרפאותה אמר . הרי גיטה וכתובתה תרפא דמיא למזונות. וכי היכי דכי יהיב לה גט וכתובה רפואה נמי לא יהיב לה.

יסום ויסומה. את ואחות ונכסיהם ביד אפוטרופוס: העלו ליסום בוף בל העומד לגווו בגווו דמי. אע"ג דפלוגתא דר"מ ורבנן בשביל יסומה. העלו ליתום מזונות יתירים שתיזון אחותו עמו: דחיכה תרחי. חחותו ותשתשנו: מוליחין. מן היתומים: מוליחין לבנות מן הבנים. למזונות ולפרנסה: ולבנות מן הבנות. לקטנות

מן הגדולות. אם אין שם אלא בנות והחזיקו גדולות בנכסים מוליאין מידם וחולהות בשוה והכא ליכא מזוני שאיו הבנות נזונות מן הבנות לפי שכולן שוות בירושה: ולבנים מן הבנים. לקטנים מן הגדולים לחלוק בשוה: אבל לא לבנים מן הבנות בנכסים מועטין. שאין בהן כדי לזון אלו ואלו עד שיבגרו דאמרי רבנן הבנות יזונו והבנים ישאלו על הפתחים: לפרנסה. לנדוניה: בותבר' ולה כתב לה כל נכסים כו'. חייב להיות כל הנכסים אחראין לה ולא יכול לומר לה אין ליך אלא שדה הכתובה לך בשטר כתובתיך: ובכהנת. שחינו יכול לקיימה משנשבית כותב לה אפרקינך ואהדרינך למדינתך לפי שאשת כהן אסורה לבעלה אם נאנסה: אינו רשתי. שכבר נתחייב בפדיונה משנשבית: חייב לרפחותה. שהרפוחה כמזונות: רשחי. שאין אדם חייב לזון גרושתו: גבו׳ פלוגתה דרבי מאיר ורבי יהודה בפרק אע"פים: והיא כותבת התקבלתי כו'. לשון שובר ואפי׳ לא נתקבלה ולר׳ מאיר אינה יכולה למחול בעודה תחתיו ומתני' נמי דקתני לא כתב לה כתובה גובה כתובתה שלימה קא סלקא דעתך ואפילו מחלה: אחראין לכסובתיך חייב. שנשתעבדו נכסיו. וקס"ד נשתעבדו בכל דין שעבוד כאילו נכתב בתוך השטר ואם ימכור נכסיו תטרוף לקוחות: המהן לר' יהודה. דאמר שטר שלא נכתב בו אחריות לא מדעת המלוה נעשה אלא סופר טעה והרי הוא כמי שנכתב וטורף מן המשועבדים:

יובכהנת אהדרינך למדינתך חייב שהוא תנאי בית דין ינשבית חייב לפדותה יואם אמר הרי גימה וכתובתה ותפדה את עצמה אינו רשאי "לקתה חייב לרפאותה "יאמר

הרי גיטה וכתובתה תרפא את עצמה רשאי: גמ' מני רבי מאיר היא דאמר ®כל הפוחת לבתולה ממאתים ולאלמנה ממנה הרי זו בעילת זנות דאי רבי יהודה האמר ∞רצה כותב לבתולה שמר של מאתים והיא כותבת התקבלתי ממך מנה ולאלמנה מנה והיא כותבת התקבלתי ממך חמשים זוז אימא סיפא כתב לה שדה שוה מנה תחת מאתים זוז ולא כתב לה כל נכסים ראית לי אחראין לכתובתיך חייב שהוא תנאי בית דין ַאתאן לר"י דאמר אחריות מעות סופר הוא דאי רבי מאיר האמר יאחריות לאו מעות סופר הוא דתנן ימצא שמרי חוב אם משום שלא מהא קלה בעיניו להוליאה דפריך המם הש"ס גבי אשה שחבלה בבעלה לא הפסידה כתובתה ואמאי חזבין לכתובתה בטובת

בנותיהם ממטלטלי וחשיב כמו באמידניה דפסיק רבא כר"י:

אותו השדה טורפת משאר נכסיו. ואע"ג דלא כתב לכתובתך כתקנות שמעון . בז שטח: ודייקו בגמרא כל הפוחת לבתולה מר׳ הנאה לבעלה כו' ומשני הא מני ר"מ היא דאמר אסור לאדם שישהא עם אשתו שעה אחת בלא כתובה מ"ע שלא תהא קלה בעיניו להוליאה ולאלמוה מה׳ ה״ז רעילח זנות. פי' ואפילו מחלה איהי לאו כל כמינה דאי על כן נראה דר"מ לא מבעיא קאמר לא מבעיא היכא דלים לה דהויא בעילתו בעילת זנות משום דקלה בעיניו להוליאה אלא אפילו אית לה כיון דלא סמכה דעתה הויא בעילתו בעילת זנות ודייק מדלא קתני כל בתולה שאין לה מאחים ואלמנה שאין לה מנה הרי היא ר"י האמר את רצה כותר לבתולה ר' והיא כותבת לו שנתקבלתי ממך ק'. בעילת זנות אלא נקט כל הפוחת משמע שבא לומר אע"ג דתנאו בטל ואית לה הויא בעילת זנות וקשה לר"י דמנא לן דכל הפוחת ואפי בתנאי דלמא בתנאי מודה ר"מ דתנאו קיים דכל הפוחת דמשמע דאפילו באותו ענין שיש לה היינו בסוף ביאה דאמרינן בפ' אע"פ (לקמן ולאלמנה ק' והיא כותבת דף מ.) דאינה מוחלת וי"ל דלשון כל הפוחת משמע שהוא פוחת לה ובסוף ביאה אינו יכול לפחות לה אלא היא פוחתת לעצמה ולא שייך לשון פחת אלא בתנאה א"נ מדנקט כל קא דייק וא"ת דבפרק אע"פ (שם) אמר דבסוף ביאה לדברי הכל אינה מוחלת ובהחובל (ב"ק פט. ושם) משמע שיכולה למכור ולמחול ויש לומר כדפירש הקונטרם לקמן דדוקא בעל פה אינה מוחלת דאמירתה לאו כלום היא כיון דכבר זכתה אלא אם כן כתבה שובר ואם תאמר ומאי קאמר (ב) הא מני רבי מאיר היא הא משמע בפרק אע"פ (לקמן שם) דלרבי יהודה נמי אינה יכולה למחול דחנאו בטל ודווקא בכותבת לו התקבלתי קאמר ויש לומר דהתם מיירי לפי המסקנא דשמעתין דקאמר ואי בעית אימא רבי יהודה התם בכתבה ליה התקבלתי ואם תאמר ומנא לן דלרבי מאיר אפילו בכתבה ליה התקבלתי לא מני מחלה דקאמר מני ר' מאיר היא דלמא ר"מ לא מבעיא בהתקבלתי קאמר דמצי מחלה דהויא בעילם זנות אלא אפי' בעל פה דתנאו בטל הויא בעילת זנות וי"ל דהשתא אין נראה לו לחלק בין כתבה ללא כתבה: כזבי רבי מאיר היא. השתא משמע ליה מתני׳ דלא כתב לה היינו לפי שהתנה עמה: אראן דר' יהודה דאמר אחריות מעות סופר הוא רישא ר"מ סיפא ר' יהודה. אסיפא בלא רישא ה"מ לדקדק מני אי רבי מאיר הא אמר אחריות לאו טעות סופר הוא אי רבי יהודה כתב לה שדה שוה מנה במאמים אמאי חייב והא לרבי יהודה יכולה למחול אלא דרך הש"ס דמדקדק מרישא כל כמה דמלי למידק וכענין זה יש בפרק כירה (שבת לט:) גבי מעשה שעשו אנשי טבריא דלא כתב לה שיעבוד נכסיז. אתאז לר"י דאמר ובפרק קמא דעירובין (דף טו.) גבי נמלאת שלשה מדות במחילה. ווע"ע חוספות שבת לט: ד"ה אלא פניו וכו' ומש"ש על הגליון: דלא כתוב ככתוב דמי

דאי לר"מ נהי דגביא מב"ח משום שאינו רשאי לפחות לה מכתובתה אבל ממשעבדי אמאי גביא והא פי׳ תנאי ב״ד. כל דבר שתיקנו ב״ד לא בעי כתיבה דתקנות ב״ד כמאן דנקט שטרי׳ בידיה דמי. כתב לה שדה שוה וכו׳ לא מבעיא היכא דלא כתב לה כתובה דלא מצי למיעקר תקנות ב״ד וחייב לתת לה מאתים. אלא אע״ג דכתב לה שדה שוה מנה תחת מאתים זוו וא״ל זה השדה יהיה לך לשיעבוד ס"ל דאחריות לאו ט"ס הוא דתנן בב"מ פ"ק מצא שט"ח אם יש בו אחריות נסים פ"י ששעבד לו כל קרקעותיו לא יחזיר למלוה דשמא פרוע הוא ומלוה נפל ויהיו ב"ד נפרעים שלא כדין.

עה א ב מיי׳ פט״ז מהל׳ היא בפרק שבועת הדיינין (שבועות מג. ושם) בענבים העומדים אה"ע סי' ק סעיף א וסי' ליבצר דר"מ סבר כבצורות דמיין ורבנן סברי לאו כבצורות דמיין קיב סעי׳ ז: קיב שע הו. עו ג מיי׳ פי״ב שם הלכ׳ ב ה סמג עשין מח מ"מ פריך הכא בפשיטות דכגזוז דמי כמו שפר"ח דמההיא דפרק הכונס (ב"ק דף נט: ושם) היימא לו הכי טוש"ע שם סימן סט סעיף דקאמר התם רבי שמעון אומר אכלה סוף סוף כל העומד שלגזוז כגזוז דמי דצריכא לו ד מיי׳ פט״ו שם הל׳ לדיקלא קאמינא: ההוא יתום ויתומה דאתו י סמג שם טוב"ע שם

פירות גמורין משלמת פירות גמורין אם פאה פאה אם פאתים פאתים דחשבינן להו כתלושים ופסקינן התם הלכה כר"ש אבל אין לומר דבהנהו דאי קיימי מכחשי מודו כ״ע דכבלורות דמיין דבהשולח (גיטין דף לט.) ובפרק קמא דסנהדרין (דף טו.) משמע דבהא נמי פליגי: ממקרקטי ולא ממשלמלי בין למזונות בין לפרנסח. וא"ת קשיא דרבא אדרבא דבפרק מליאת האשה (לקמן דף סח.) פסיק רבא הלכה כר"י דאמר ינתן לשניה כדרך שנתן לראשונה ואמרינן התם דשמואל כר"י ס"ל אלמא סבר רבא דשמין באב וא"כ גביא ממטלטלי כדאמרינן בשמעתין וליכא למימר דהתם רבא משמיה דרב חסדא האמר לה וליה לא ס"ל דהא התם בההיא סוגיא פריך מינה אמילתיה דרבא גופיה ולא קא משני הכי וי"ל דהא דאמר רבא הכא ממקרקעי ולא ממטלטלי היינו בדלה אמידניה והא דקבר רבא התם כרבי יהודה ושמואל בדאמידניה שדעתו שתגבה ממטלטלי וכה"ג מפליג הש"ם התם ונראה דבומו הזה דכולהו גבי ממטלטלי כתובה ומזונות מתקנת הגאונים ופרנסה נמי אנן סהדי שכל בני אדם רגילים להשיא

בני ר' מאיר היא דאמר כל הפוחת בו". בפרק אע"פ (לקמן דף נו:) דייק כל הפוחת אפי׳ בתנאי אלמא סבר דתנאו בטל ואית לה וכיון דאמר (א) לית לה לא סמכה דעתה והוי בעילתו בעילת זנות ופריב"ן דבכל מקום דאית לה ואין האשה בטוחה בו דלא סמכה דעתה תהנו חכמים שיהא בעילתו בעילת זנות אבל אם היה תנאו קיים כיון דלית לה אין בעילתו בעילת זנות ואלמנה אע"פ דבדרבנן תנאו קיים הכא תנאו בטל דכל דתקון רבנן כעין דאורייתא מקון וקשה לר"י דבפרק החובל (ב"ק דף פט. ושם) משמע דאפי' היכא דלית לה הוי לר' מאיר בעילת זנות

לו התקבלתי ממך נ' זוז פי' ובמתני' תני שאם כתב לה שדה שוה ק' תחת ר' זוז אע"פ שהאשה נתרצית בכך אין ממש במעשיו אלא מתני' דלא לה שדה שוה ק׳ תחת ר׳ זוז ולא כתב לה כל לכתובתך חייב מפני שהוא . תנאי ב"ד. פי' משמע